

**ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

**DEPARTMENT OF ARCHIVAL, LIBRARY AND INFORMATION STUDIES
SCHOOL OF MANAGEMENT, ECONOMICS AND SOCIAL SCIENCES**

Κυρίαρχα ΜΜΕ: Πείραμα σε μέλη ακαδημαϊκού προσωπικού
Τμήματος ΑΒΣΠ, με σκοπό την αξιολόγηση ειδησεογραφικής
πληροφορίας σε ελληνικά κυρίαρχα ΜΜΕ, βάση της
μεθοδολογίας Media Bias Fact Check

Ανδρέας Τουλγερίδης (59917003)

Επιβλέπων: Δημήτριος Κουής

Αθήνα, Φεβρουάριος 2023

Πλαίσιο

Μέσα και Πληροφοριακή Παιδεία (Media and Information Literacy)

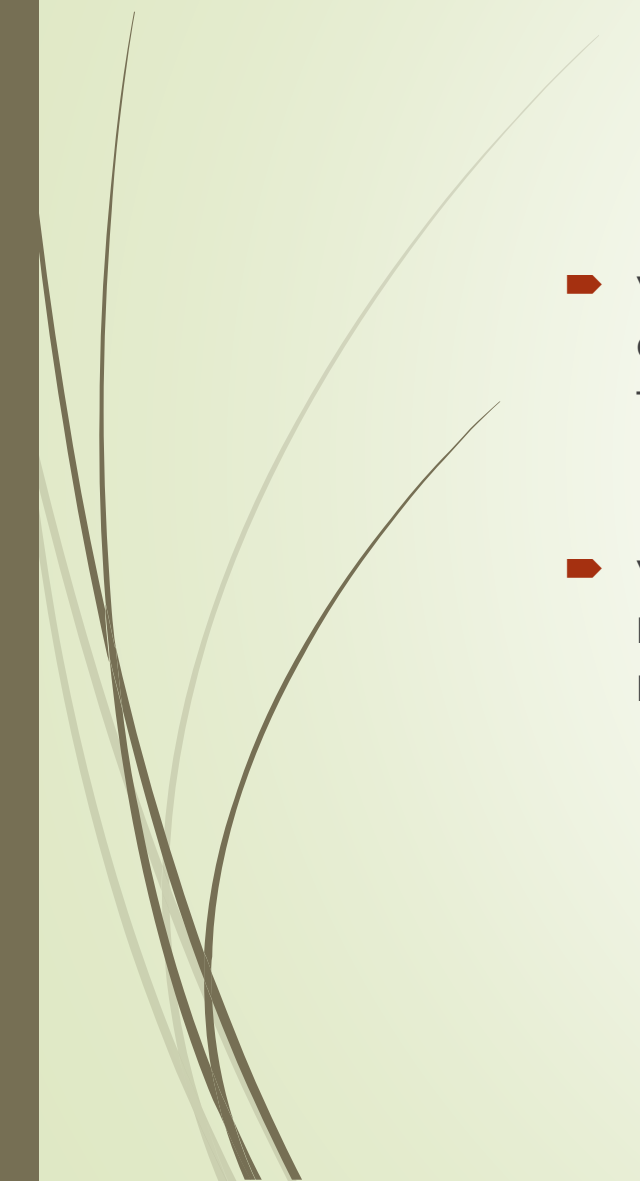
«ο σημερινός επιστήμονας της πληροφορίας/πληροφόρησης θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο ενημερωμένος αλλά και να έχει αποκτήσει ο ίδιος τις δεξιότητες που θα του επιτρέψουν να διαδώσει στο κοινό του τις βέλτιστες μεθόδους και τρόπους:

- αναζήτησης,
- αξιολόγησης,
- ηθικής χρήσης,
- διαμοιρασμού
- αλλά και παραγωγής

κάθε είδους πληροφορίας ακόμα και αυτής των ΜΜΕ»

ΔΙΠΤΟΣ ΣΚΟΠΟΣ

- να αποτελέσει μία ευσύνοπτη αναφορά ενημέρωσης και εξοικείωσης του φοιτητή της επιστήμης της πληροφόρησης αλλά και του επαγγελματία της πληροφόρησης για τα κυρίαρχα ΜΜΕ
 - να διερευνήσει τη σχέση μεταξύ της είδησης που δημοσιεύεται από τα κυρίαρχα ΜΜΕ στην Ελλάδα και του τρόπου με την οποία την αντιλαμβάνεται και την αξιολογεί το κοινό
-

Κυρίαρχα ΜΜΕ-Βιβλιογραφική επισκόπηση 110 πηγές

Ερωτήματα

- 1) Σύντομη ιστορική αναδρομή των κυρίαρχων ΜΜΕ
- 2) Σκοπός και λειτουργίες των ειδήσεων
- 3) Σχέσεις μεταξύ συντακτών και ιδιοκτητών στα κυρίαρχα ΜΜΕ
- 4) Σχέση μεταξύ δημοσιογράφων, πηγών ειδήσεων, συντακτών και ιδιοκτητών των κυρίαρχων ΜΜΕ
- 5) Βασικές αρχές της επαλήθευσης ειδήσεων
- 6) Διαφορές και ομοιότητες στα παραδοσιακά και στα ψηφιακά κυρίαρχα ΜΜΕ

Απαντήσεις

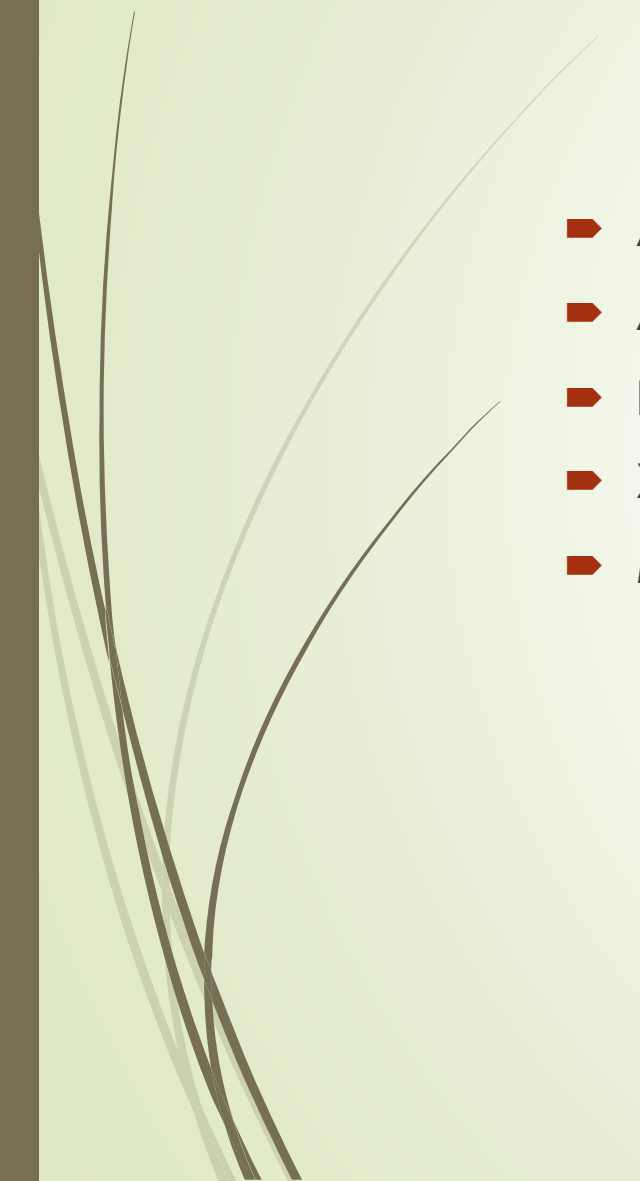
- Τεχνολογία ζωτικής σημασίας στην ανάπτυξη των μέσων ενημέρωσης
- Οι επιρροές που δέχεται το ΜΜΕ καθορίζουν τον σκοπό και τη λειτουργία
- Διαφορετικοί ορισμοί της επιτυχίας από συντάκτες και ιδιοκτήτες
- Δυσδιάκριτα όρια μεταξύ δημοσιογράφων-πηγών
- Αναπόσπαστο κομμάτι της δεοντολογίας του δημοσιογράφου
- Εμφάνιση διαδικτύου συντέλεσε στην δημιουργία νέου πεδίου ανταγωνισμού

Στόχοι πειράματος σε μέλη τακτικού διδακτικού προσωπικού ΑΒΣΠ

- ▶ Με τί βαθμό μεροληψίας/αμεροληψίας αξιολογήθηκε μία είδηση της τρέχουσας πολιτικής επικαιρότητας που προβλήθηκε σε ελληνικά κυρίαρχα ΜΜΕ και με τί βαθμό μεροληψίας/αμεροληψίας αξιολογήθηκε το ίδιο το ΜΜΕ που την πρόβαλε;
- ▶ Για αυτό χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος [Media Bias Fact Check](#) η οποία συγκαταλέγεται ανάμεσα στις ευρέως χρησιμοποιούμενες και αξιόλογες μεθόδους ελέγχου γεγονότων (fact checking) από επαγγελματίες της είδησης.
- ▶ Πόσο επηρεάστηκε ή όχι το καθένα από τα μέλη της ομάδας-στόχου από τις πολιτικές του πεποιθήσεις όταν αξιολόγησε την είδηση και το ΜΜΕ;
- ▶ Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιήθηκε μία έγκριτη μεθοδολογία πολιτικής τυπολογίας, αυτή του [Pew Research Center](#), η οποία επέτρεψε τη σκιαγράφηση πολιτικού προφίλ της ομάδας-στόχου και του κάθε συμμετέχοντα.

Περιορισμοί

- Αποτελεί ένα πείραμα άρα δεν μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα
 - Δεν υπάρχει παρόμοια έρευνα πάνω σε επιστήμονες της πληροφόρησης
 - Πολύ μικρό το δείγμα
 - Χρήση βαθμολογίας 1-10 αντί για 0-10
 - Μπορεί να αποτελέσει το έναυσμα για βαθύτερη μελέτη
-

Μεθοδολογία Πειράματος

- Δείγμα Κυρίαρχων ΜΜΕ & πολιτικών ειδήσεων
- Δείγματος συμμετεχόντων (8/18)
- Κατασκευή ερευνητικού εργαλείου με 49 ερωτήσεις κλειστού τύπου
 - Χρήση MS Forms (ανωνυμία)
 - Pew Research Center
 - 13 ερωτήσεις (από 16)
 - Media Bias Fact Check
 - 36 ερωτήσεις ((3+1)+1+1*6)
 - Χρήση πολιτικού φάσματος

	26/09/2022 02/10/2022	-	03/10/2022 - 09/10/2022
EPT 1	6,0		5,5
EPT 2	2,2		2,1
EPT 3	2,5		2,3
ANTI	11,3		11,0
ALPHA	12,2		14,1
STAR	9,9		9,5
ΣΚΑΙ	10,5		10,3
ΜΑΚ TV	2,1		1,9
OPEN	4,8		5,0
MEGA	15,9		15,6

Πηγή [Nielsen](#)

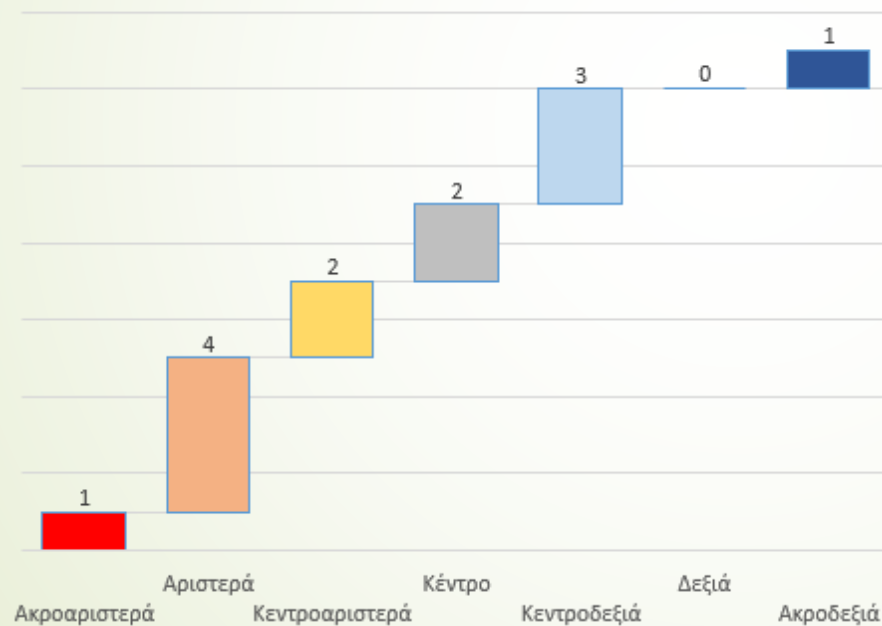
Σύγκριση Ανωνύμου 1 με συνολικό προφίλ ανωνύμων

54% Αριστερό πρόσημο

15% Κέντρο

31% Δεξιό πρόσημο

Ανώνυμος 1 - Πολιτικό προφίλ

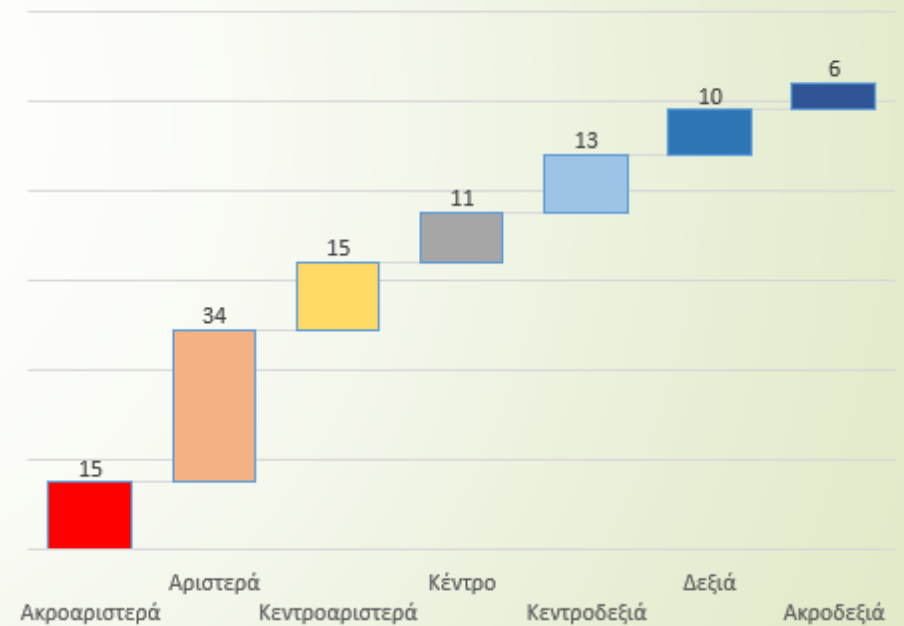

61% Αριστερό πρόσημο

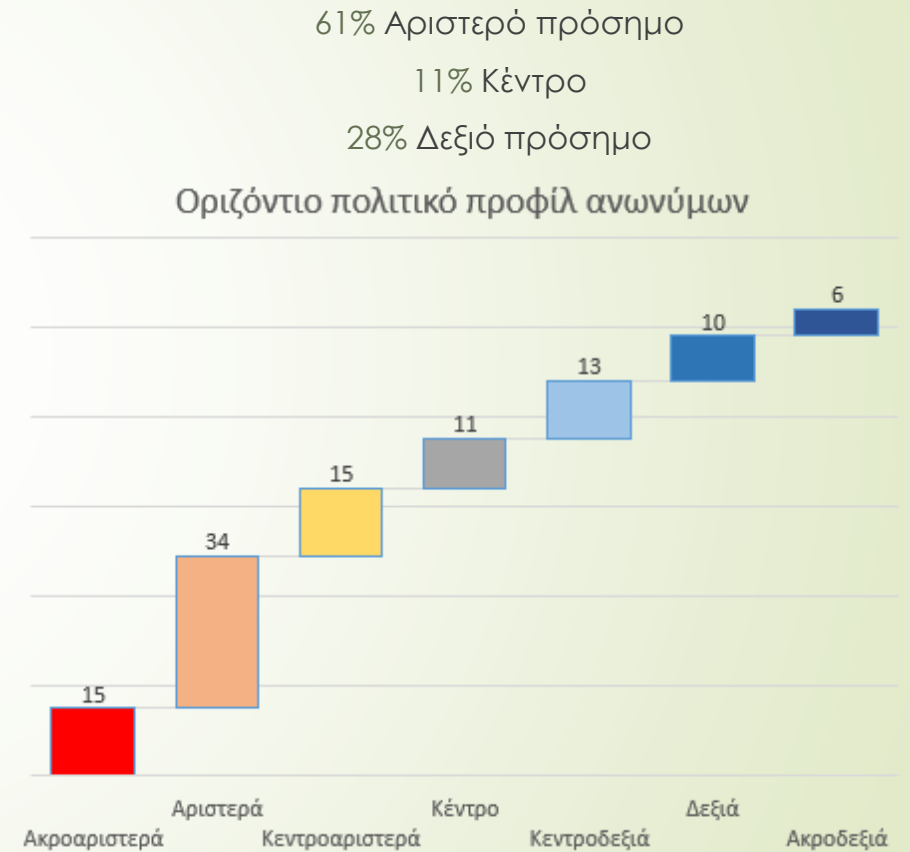
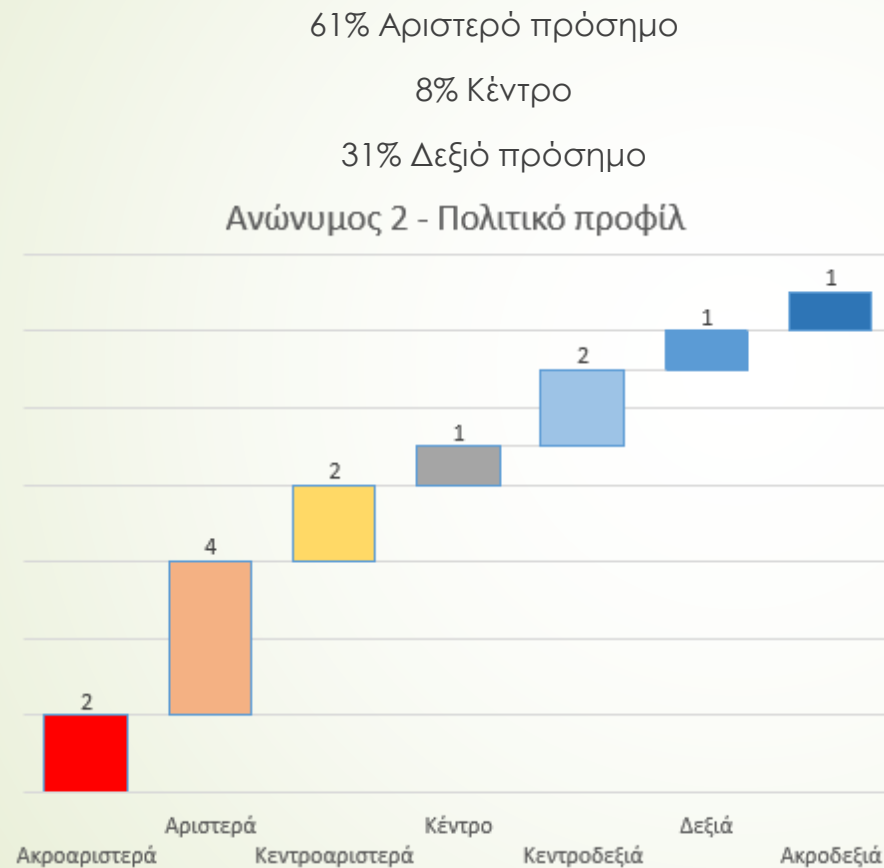
11% Κέντρο

28% Δεξιό πρόσημο

Οριζόντιο πολιτικό προφίλ ανωνύμων

Σύγκριση Ανωνύμου 2 με συνολικό προφίλ ανωνύμων

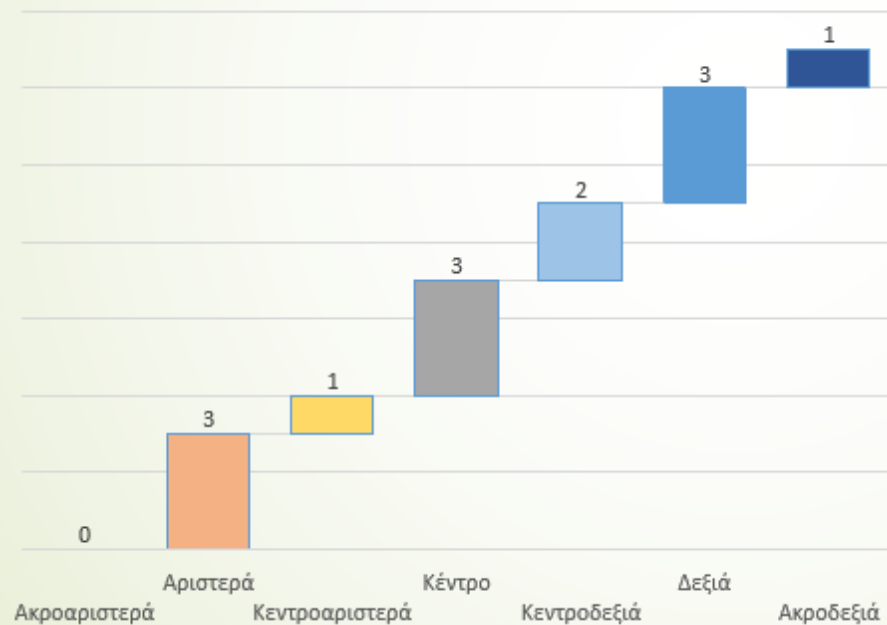
Σύγκριση Ανωνύμου 3 με συνολικό προφίλ ανωνύμων

31% Αριστερό πρόσημο

23% Κέντρο

46% Δεξιό πρόσημο

Ανώνυμος 3 - Πολιτικό προφίλ

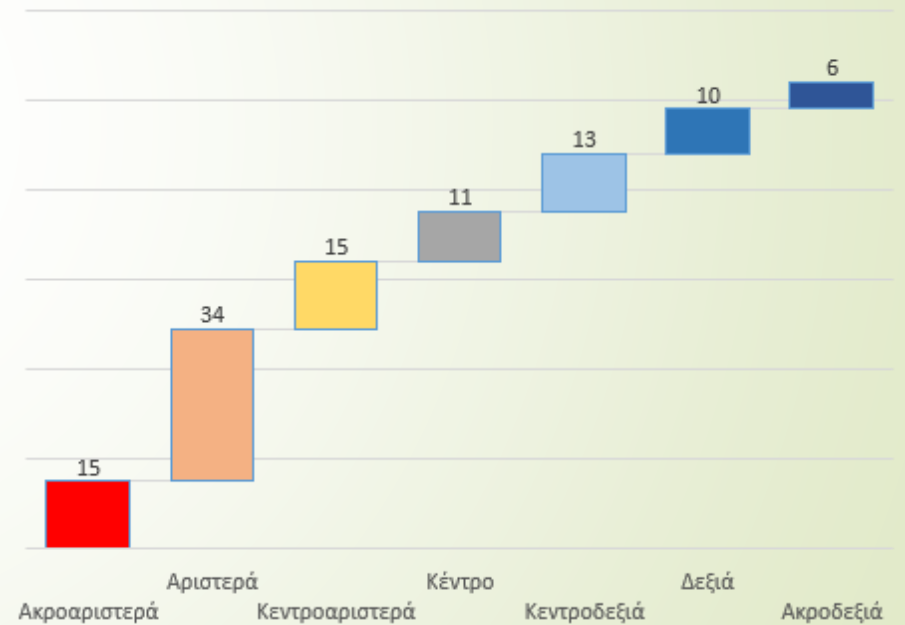

61% Αριστερό πρόσημο

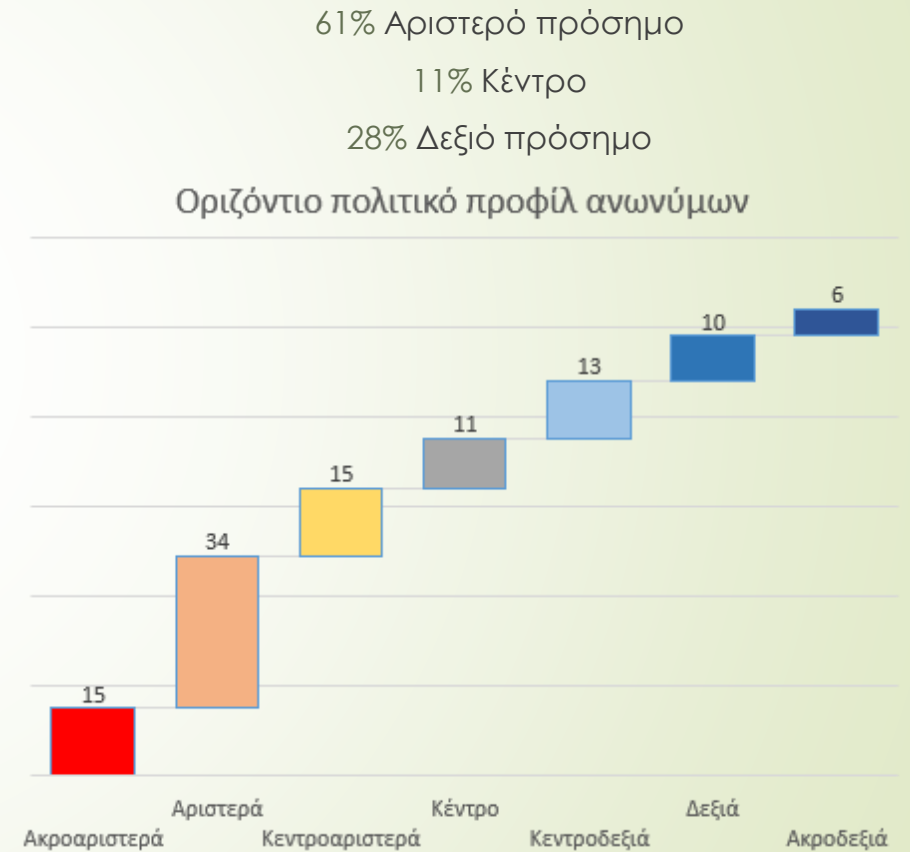
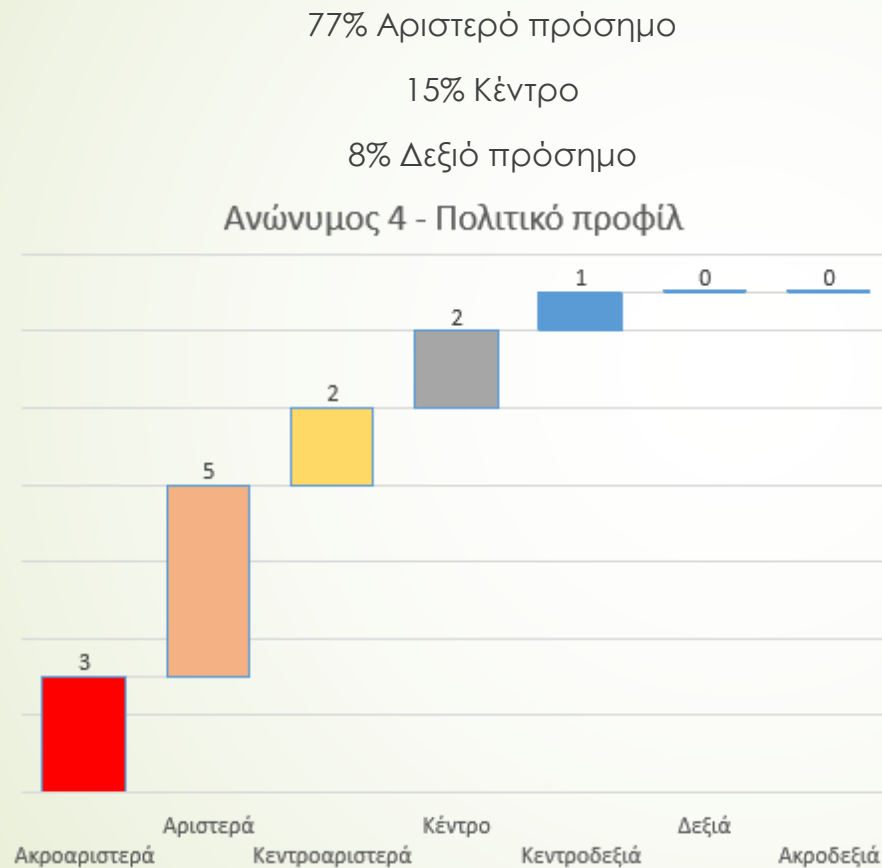
11% Κέντρο

28% Δεξιό πρόσημο

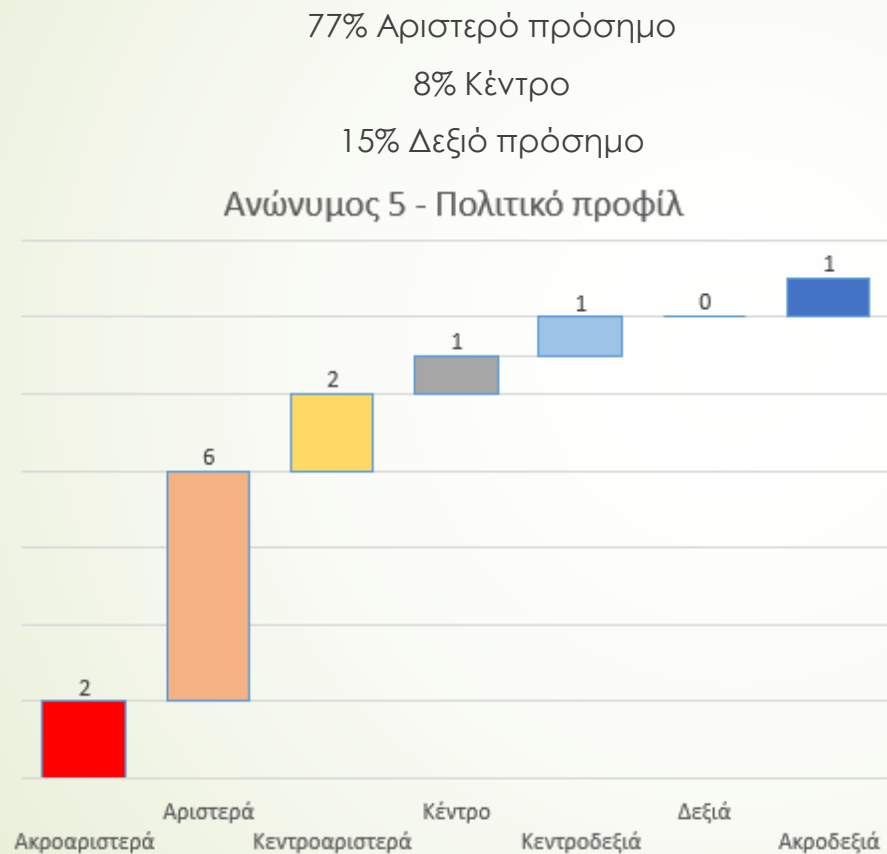
Οριζόντιο πολιτικό προφίλ ανωνύμων

Σύγκριση Ανωνύμου 4 με συνολικό προφίλ ανωνύμων

Σύγκριση Ανωνύμου 5 με συνολικό προφίλ ανωνύμων

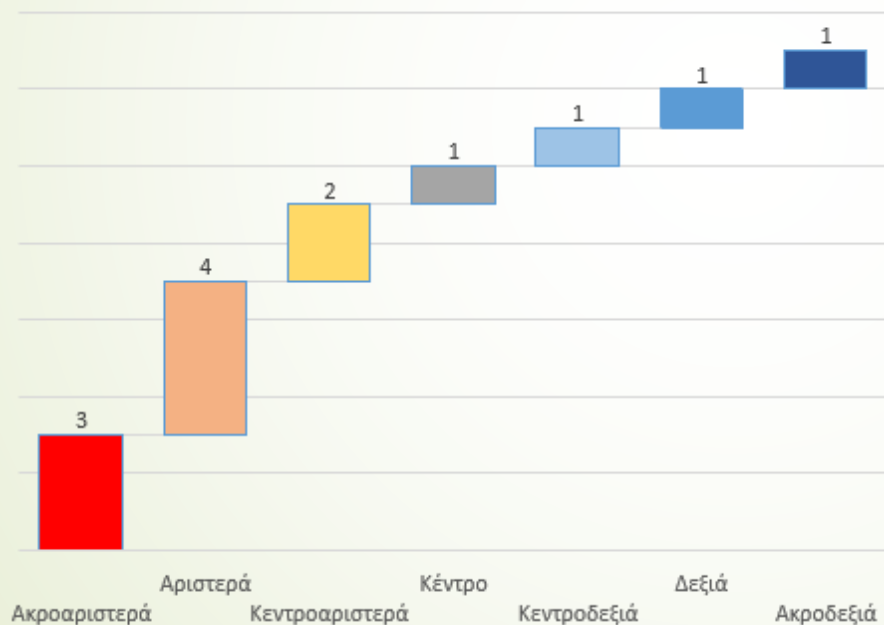
Σύγκριση Ανωνύμου 6 με συνολικό προφίλ ανωνύμων

69% Αριστερό πρόσημο

8% Κέντρο

23% Δεξιό πρόσημο

Ανώνυμος 6 - Πολιτικό προφίλ

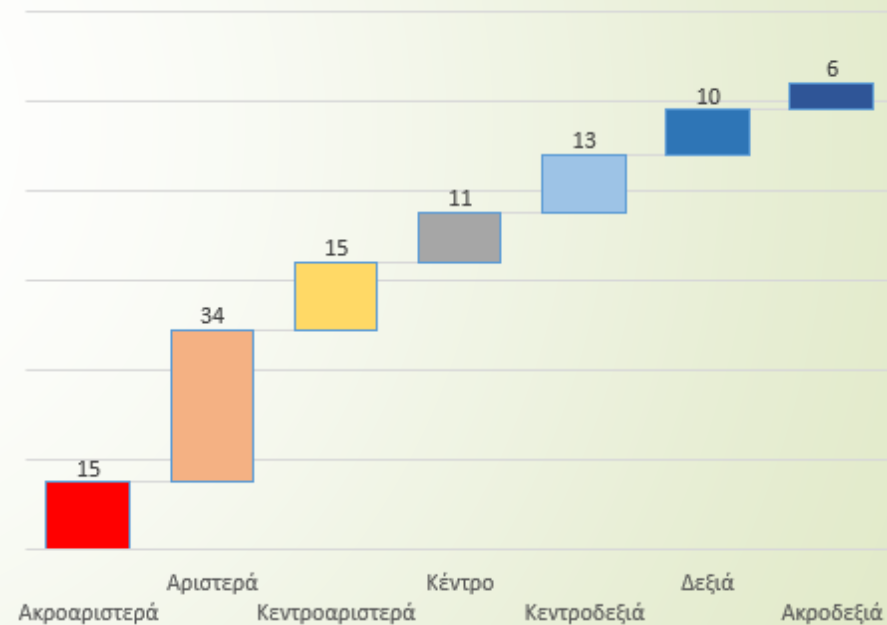

61% Αριστερό πρόσημο

11% Κέντρο

28% Δεξιό πρόσημο

Οριζόντιο πολιτικό προφίλ ανωνύμων

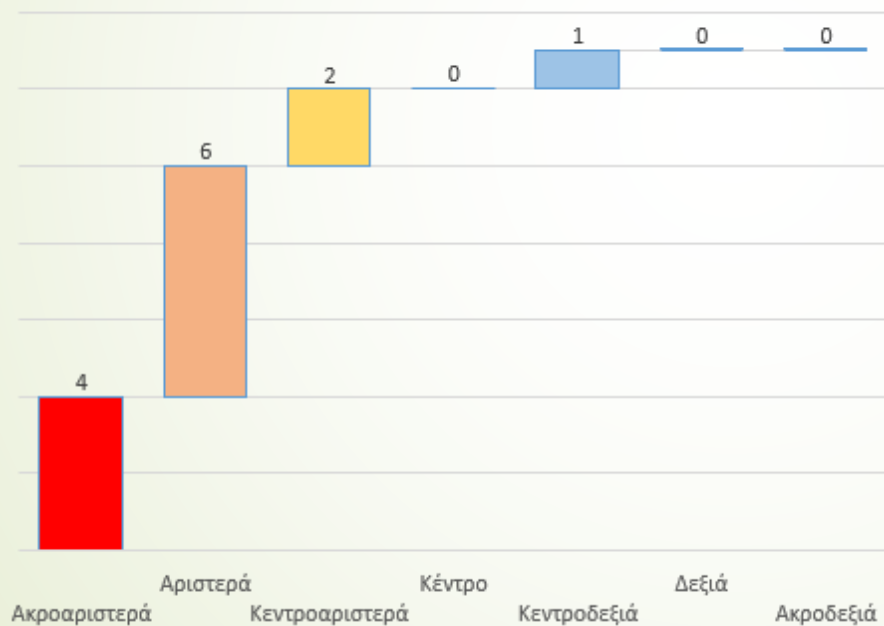
Σύγκριση Ανωνύμου 7 με συνολικό προφίλ ανωνύμων

92% Αριστερό πρόσημο

0% Κέντρο

8% Δεξιό πρόσημο

Ανώνυμος 7 - Πολιτικό προφίλ

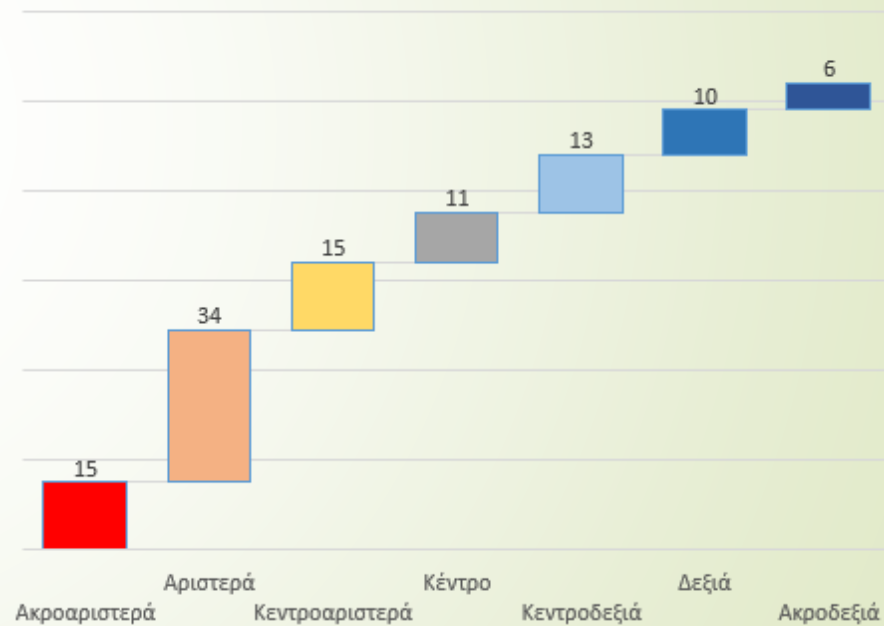

61% Αριστερό πρόσημο

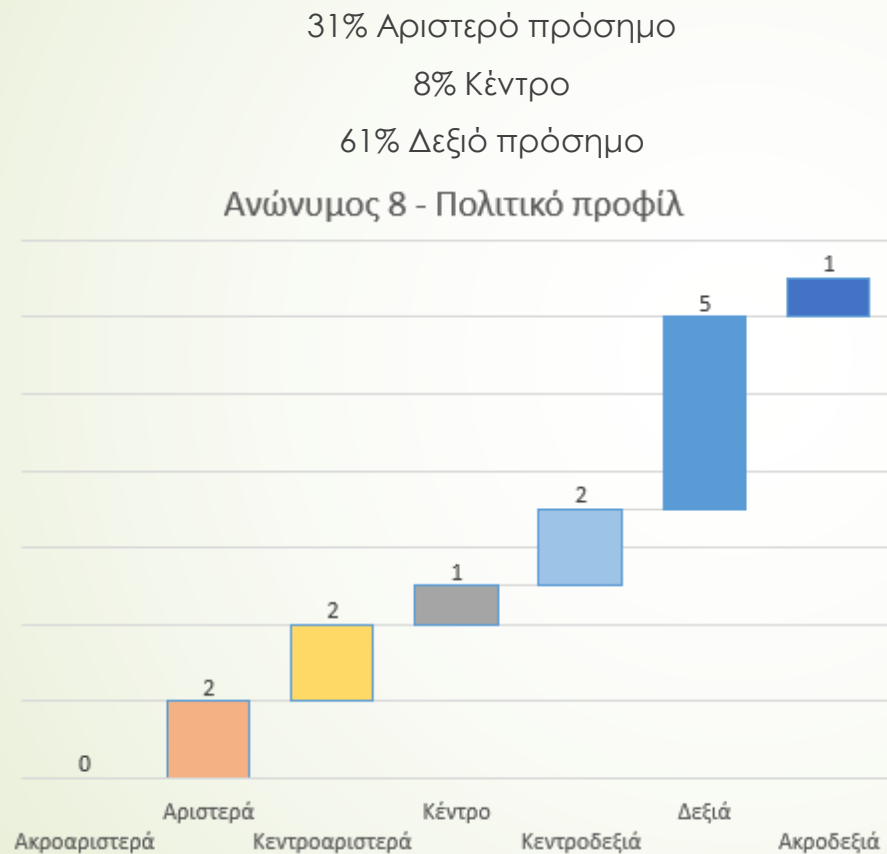
11% Κέντρο

28% Δεξιό πρόσημο

Οριζόντιο πολιτικό προφίλ ανωνύμων

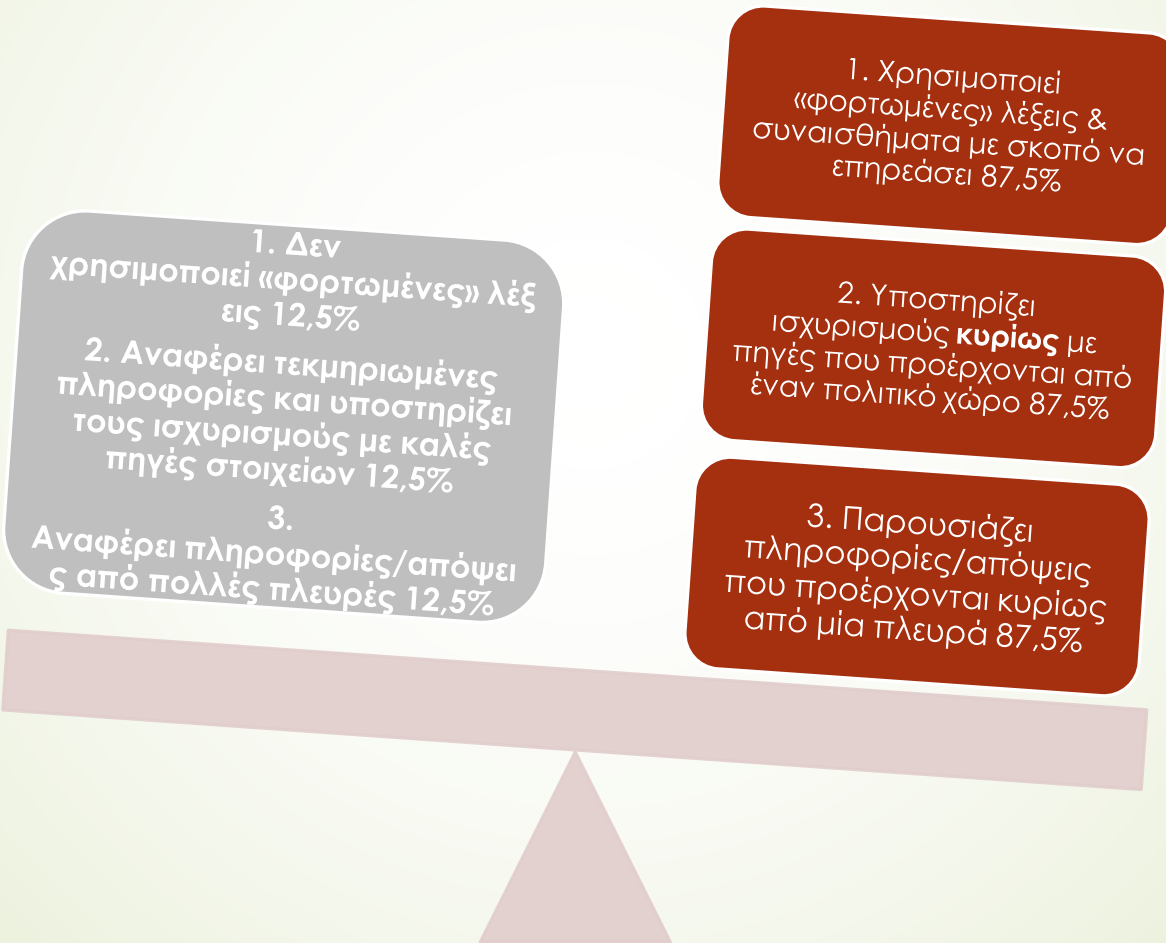

Σύγκριση Ανωνύμου 8 με συνολικό προφίλ ανωνύμων

Ουδετερότητα είδησης
ΜΜΕ1- 12,5%

Μεροληψία είδησης ΜΜΕ1 -
87,5%

Ουδετερότητα ΜΜΕ1 -
37,5%

Μεροληψία ΜΜΕ1 - 62,5%

Μάλλον
υποστηρίζει τη
Δεξιά 25%

Δεν
υποστηρίζει ξεκάθα
ρα μία
συγκεκριμένη
πολιτική ιδεολογία
37,5%

Μάλλον υποστηρίζει
την
Κεντροαριστερά 25%
και την Αριστερά
12,5%

Media Bias / Fact Check

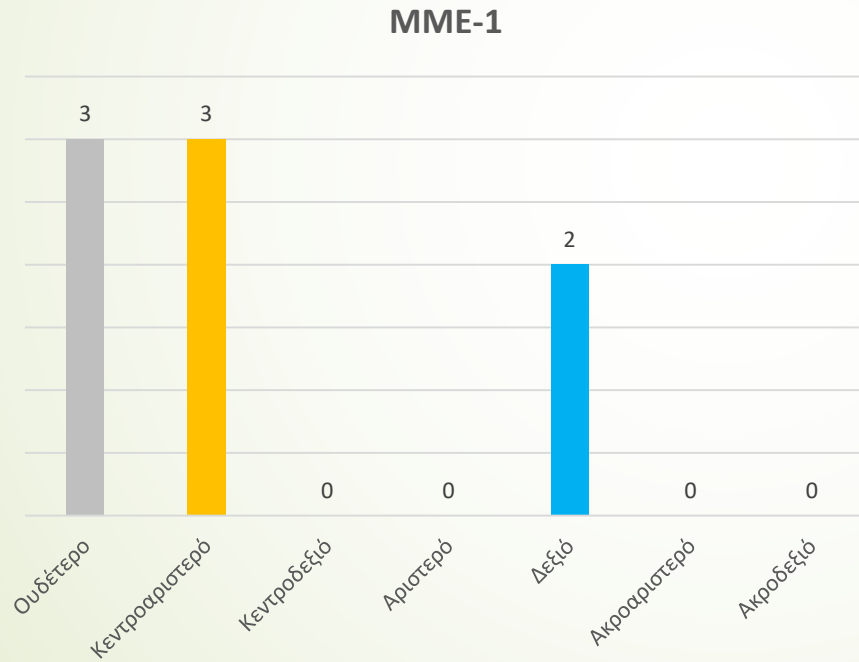
Σύγκριση «τυφλής» και επώνυμης αξιολόγησης του ΜΜΕ1 (ΜΕΓΑ)

ΜΜΕ-1

37,5% - Πολιτικά ουδέτερο

37,5% - Κεντροαριστερό

25% - Δεξιό

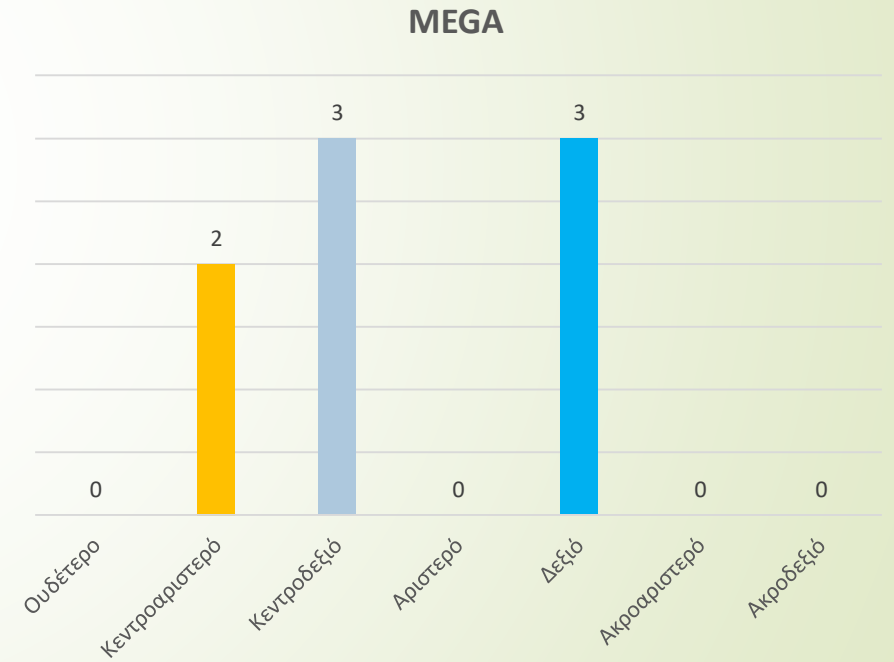

ΜΕΓΑ

37,5% (3/8) - Κεντροδεξιό

37,5% (3/8) - Δεξιό

25% (2/8) - Κεντροαριστερό

Ουδετερότητα είδησης
ΜΜΕ2- 0%

Μεροληψία είδησης
ΜΜΕ2 - 100%

1. Χρησιμοποιεί
«φορτωμένες» λέξεις &
συναισθήματα με σκοπό να
επηρεάσει 100%

2. Υποστηρίζει
ισχυρισμούς **κυρίως** με
πηγές που προέρχονται από
έναν πολιτικό χώρο 100%

3. Παρουσιάζει
πληροφορίες/απόψεις
που προέρχονται **κυρίως**
από μία πλευρά 100%

Media Bias / Fact Check

Ουδετερότητα ΜΜΕ2-
0%

Μεροληψία ΜΜΕ2 - 100%

Μάλλον
υποστηρίζει την
Δεξιά 50%, την
Κεντροδεξιά
37,5%

Μάλλον
υποστηρίζει
την Ακροδεξιά
12,5%

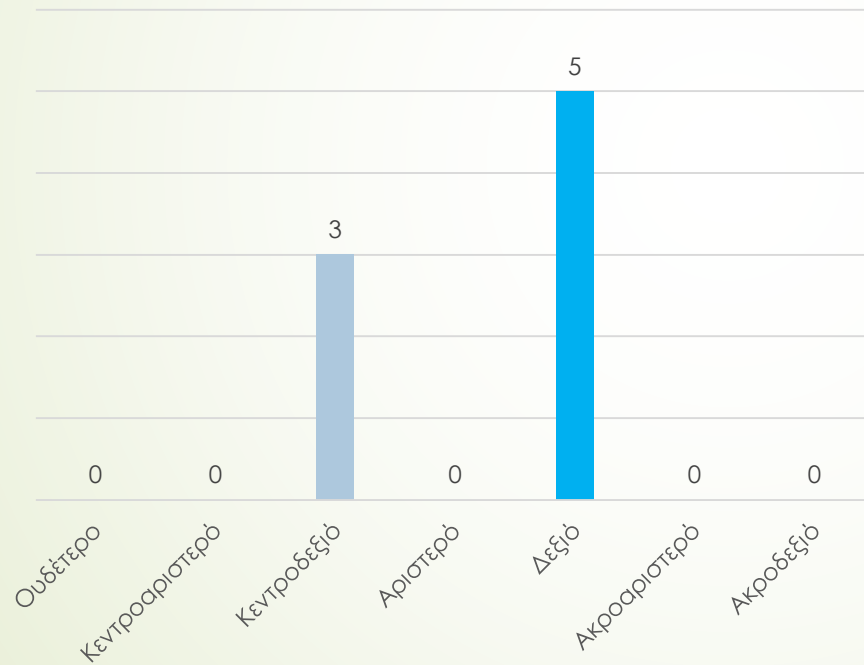
Media Bias / Fact Check

Σύγκριση «τυφλής» και επώνυμης αξιολόγησης του ΜΜΕ2 (ΕΡΤ)

ΜΜΕ-2

62,5% - Δεξιό

37,5% - Κεντροδεξιό

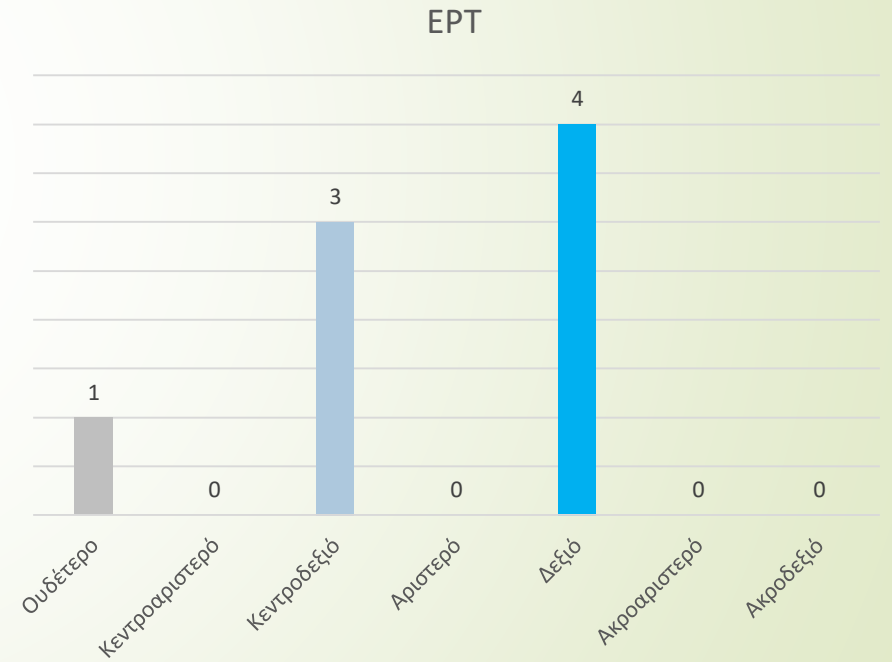

ΕΡΤ

50% (4/8) - Δεξιό

37,5% (3/8) - Κεντροδεξιό

12,5% (1/8) - Ουδέτερο

Ουδετερότητα είδησης
ΜΜΕ3- 20,8%

Μεροληψία είδησης
ΜΜΕ3 – 79,2%

Ουδετερότητα ΜΜΕ3-
12,5%

Μεροληψία ΜΜΕ3 –
87,5%

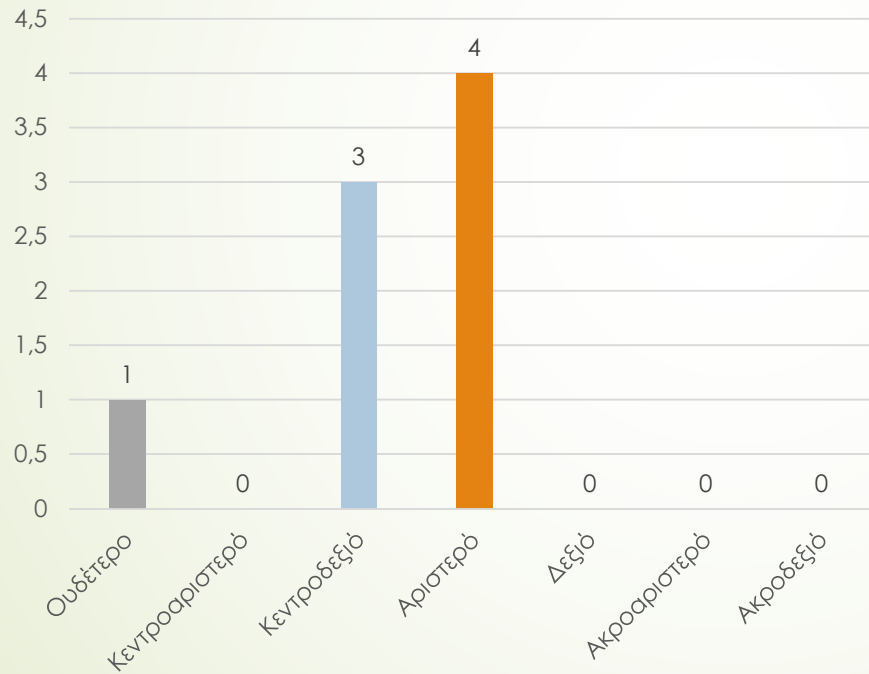
Σύγκριση «τυφλής» και επώνυμης αξιολόγησης του ΜΜΕ3 (ΑΝΤ1)

ΜΜΕ-3

50% - Αριστερό

37,5% - Κεντροδεξιό

12,5% - Ουδέτερο

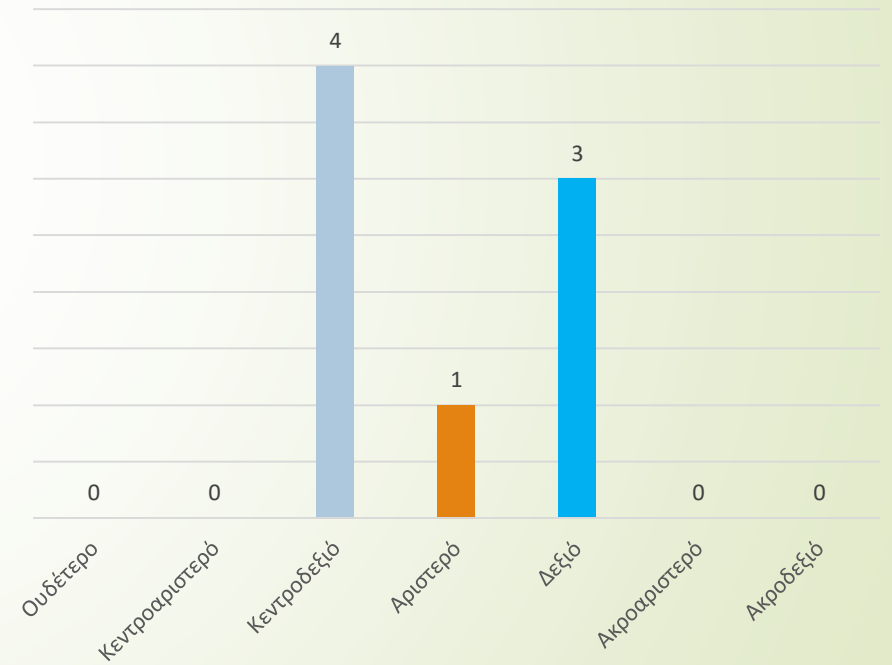

ΑΝΤ1

50% (4/8) - Κεντροδεξιό

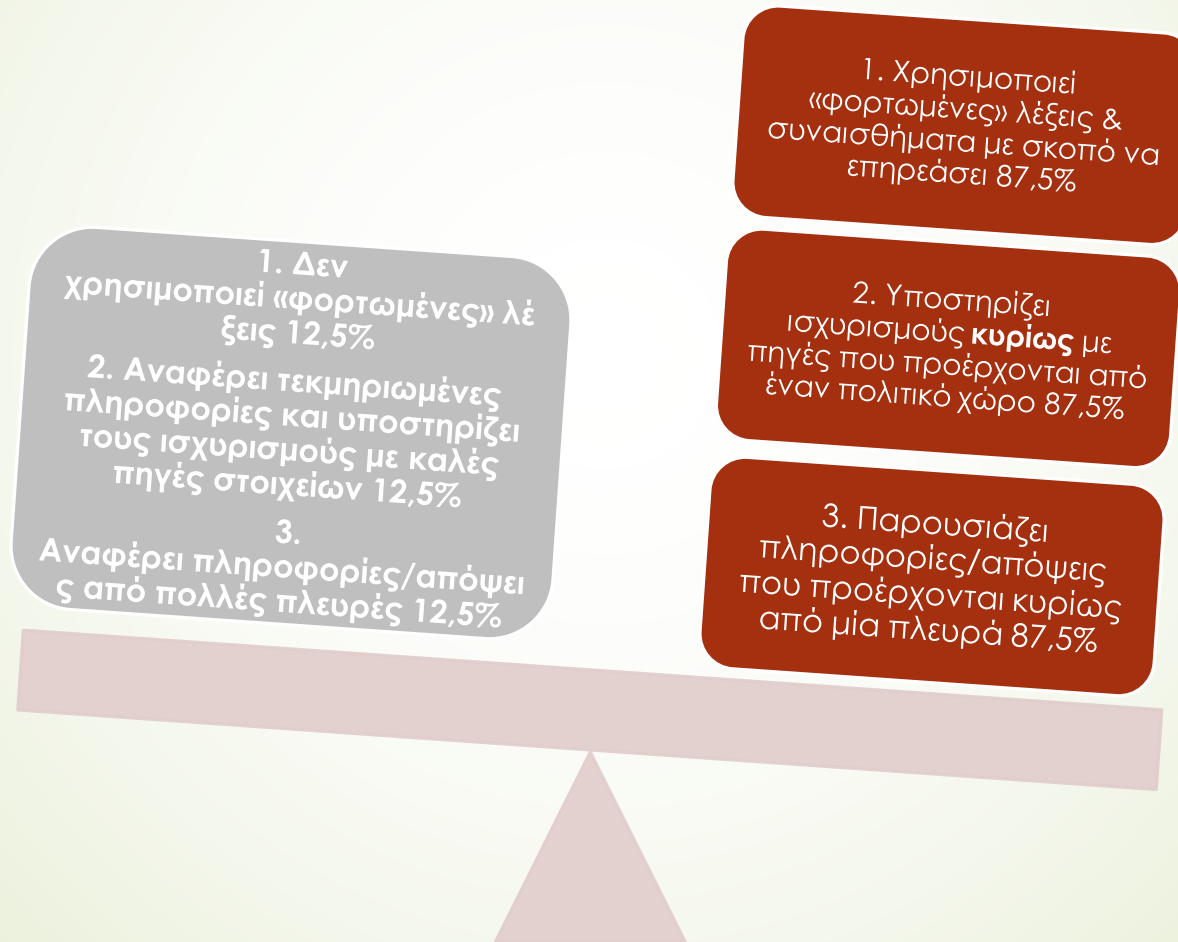
37,5% (3/8) - Δεξιό

12,5% (1/8) - Αριστερό

Ουδετερότητα είδησης
ΜΜΕ4- 12,5%

Μεροληψία είδησης
ΜΜΕ4 – 87,5%

Ουδετερότητα ΜΜΕ4-
12,5%

Μεροληψία ΜΜΕ4 – 87,5%

**Μάλλον
υποστηρίζει** την
Δεξιά 37,5%, την
Κεντροδεξιά 25%

**Δεν
υποστηρίζει** ξεκάθα
ρα μία
συγκεκριμένη
πολιτική ιδεολογία
12,5%

**Μάλλον
υποστηρίζει** την
κεντροαριστερά
12,5%, την
ακροαριστερά
12,5%

Media Bias / Fact Check

Σύγκριση «τυφλής» και επώνυμης αξιολόγησης του ΜΜΕ4 (STAR)

ΜΜΕ-4

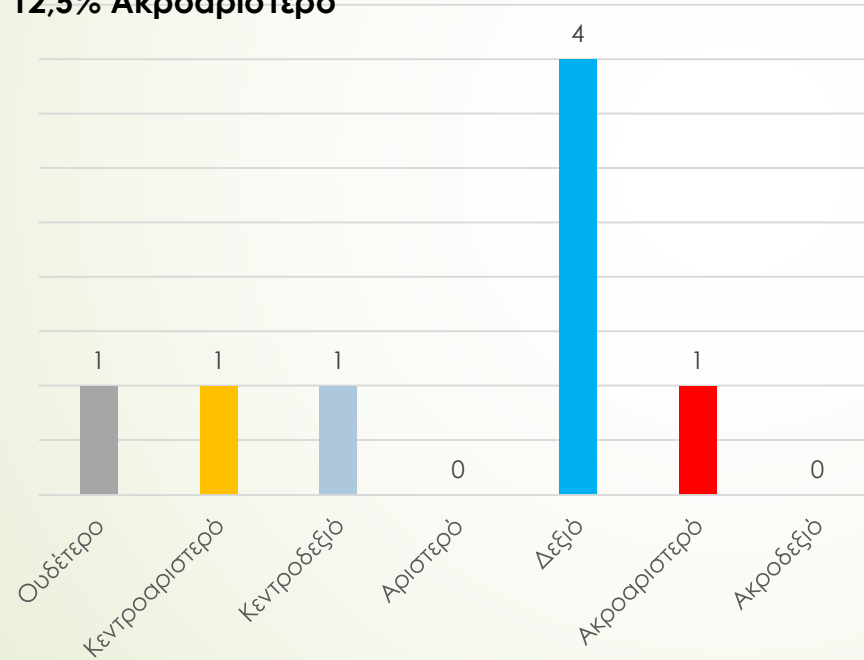
50% - Δεξιό

12,5% - Κεντροδεξιό

12,5% - Ουδέτερο

12,5% Κεντροαριστερό

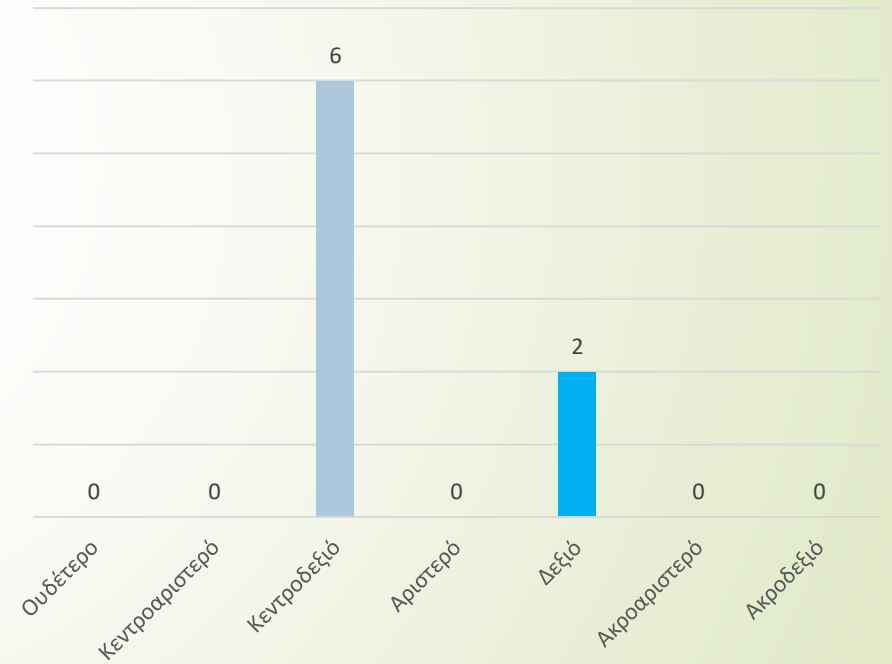
12,5% Ακροαριστερό

STAR

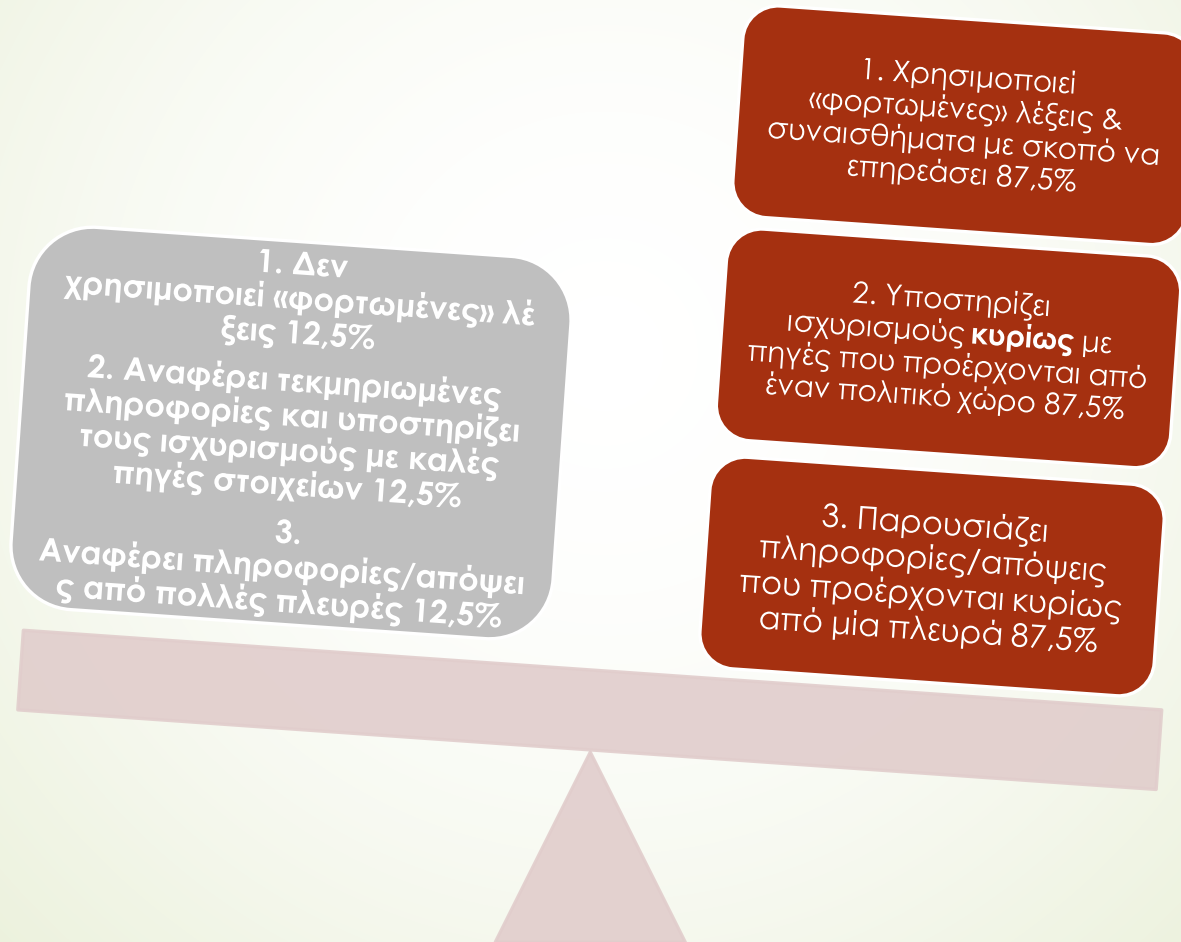
75% (6/8) - Κεντροδεξιό

25% (2/8) - Δεξιό

Ουδετερότητα είδησης
ΜΜΕ5- 12,5%

Μεροληψία είδησης
ΜΜΕ5 – 87,5%

Ουδετερότητα ΜΜΕ5-
12,5%

Μεροληψία ΜΜΕ5 –
87,5%

Μάλλον
υποστηρίζει την
Δεξιά 37,5%, την
Κεντροδεξιά
37,5%

Δεν
υποστηρίζει ξεκάθα
ρα μία
συγκεκριμένη
πολιτική ιδεολογία
12,5%

Μάλλον
υποστηρίζει την
Αριστερά 12,5%

Media Bias / Fact Check

Σύγκριση «τυφλής» και επώνυμης αξιολόγησης του ΜΜΕ5 (OPEN)

OPEN

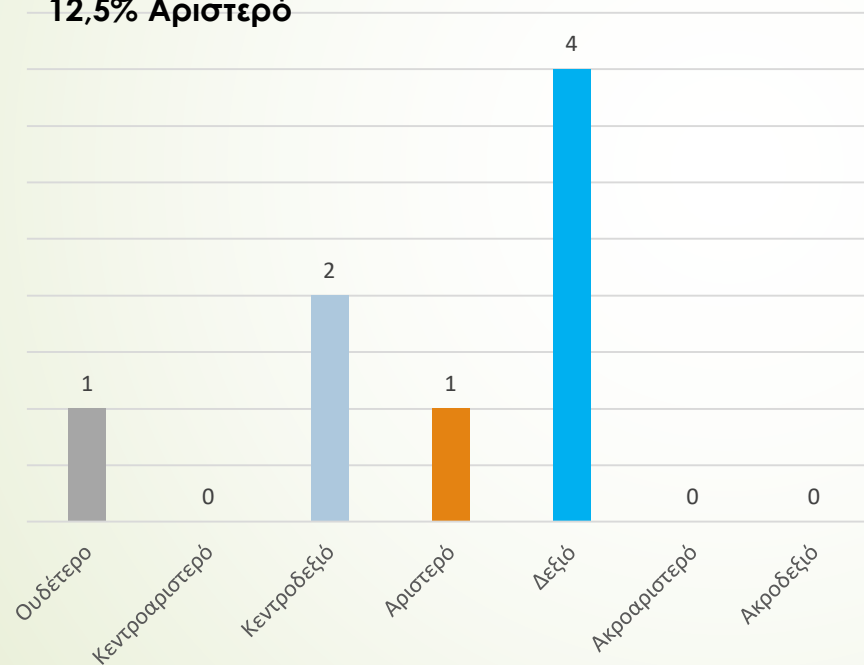
ΜΜΕ-5

50% - Δεξιό

25% - Κεντροδεξιό

12,5% - Ουδέτερο

12,5% Αριστερό

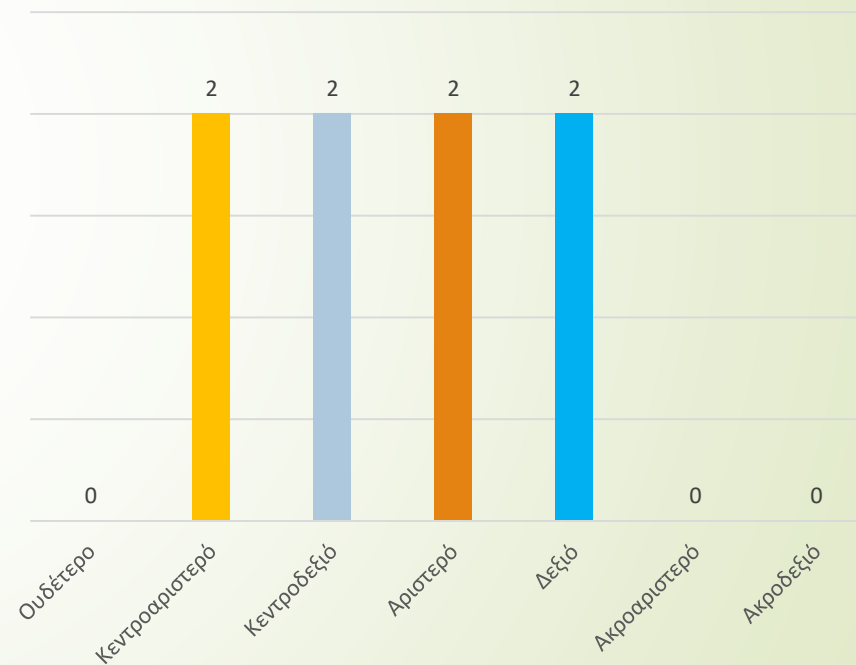

25% (2/8) – Κεντροαριστερό

25% (2/8) - Κεντροδεξιό

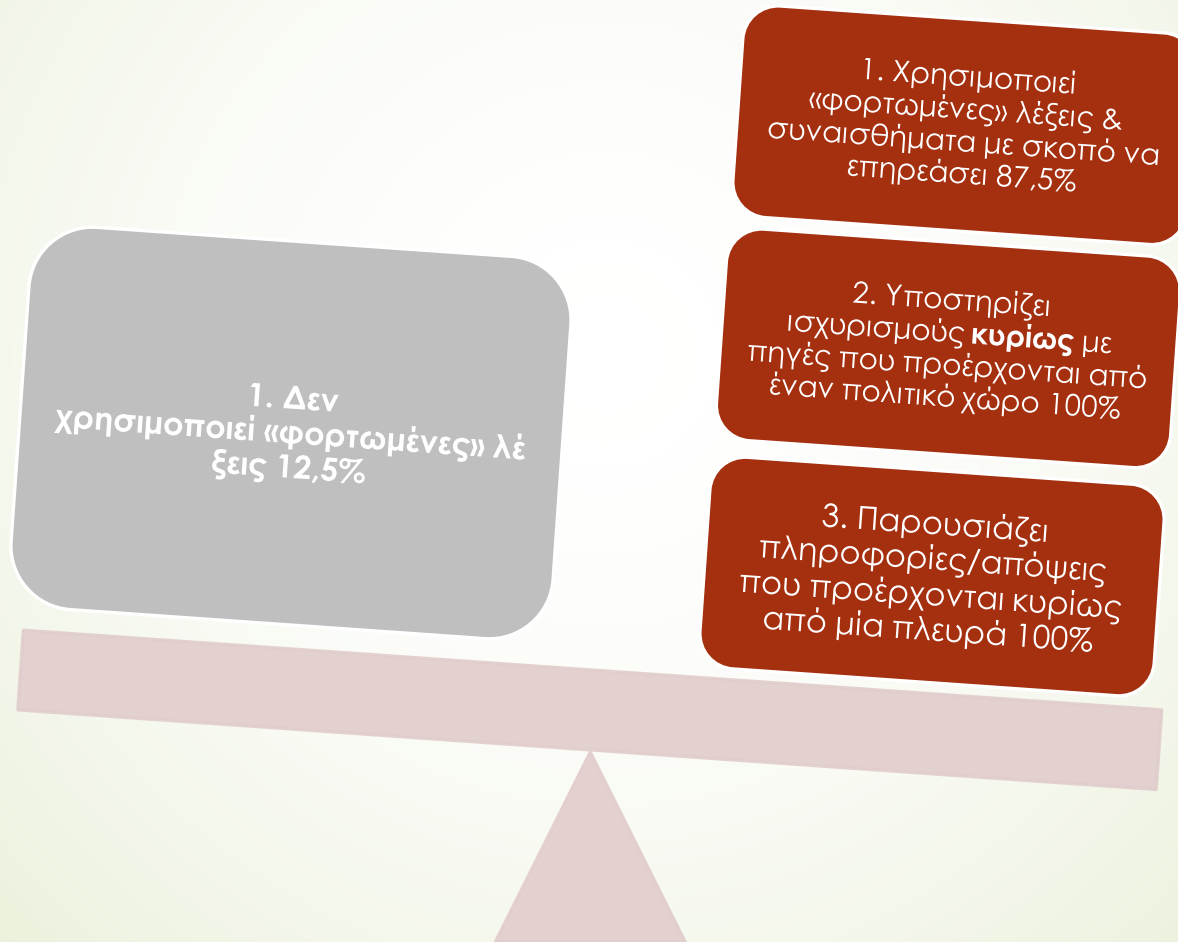
25% (2/8) - Αριστερό

25% (2/8) - Δεξιό

Ουδετερότητα είδησης
ΜΜΕ6- 4,1%

Μεροληψία είδησης
ΜΜΕ6 – 95,9%

Ουδετερότητα ΜΜΕ6-
12,5%

Μεροληψία ΜΜΕ6 –
87,5%

Μάλλον
υποστηρίζει την
Δεξιά 37,5%, την
Κεντροδεξιά 25%

Δεν
υποστηρίζει ξεκάθα
ρα μία
συγκεκριμένη
πολιτική ιδεολογία
12,5%

Μάλλον
υποστηρίζει την
Αριστερά 25%

Media Bias / Fact Check

Σύγκριση «τυφλής» και επώνυμης αξιολόγησης του ΜΜΕ6 (ALPHA)

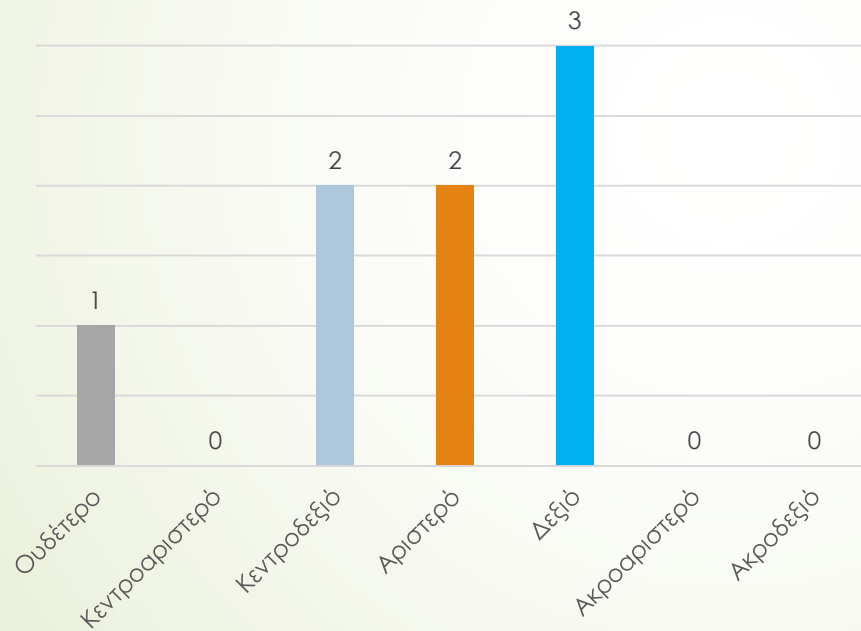
ΜΜΕ-6

37,5% - Δεξιό

25% - Κεντροδεξιό

25% - Αριστερό

12,5% Ουδέτερο

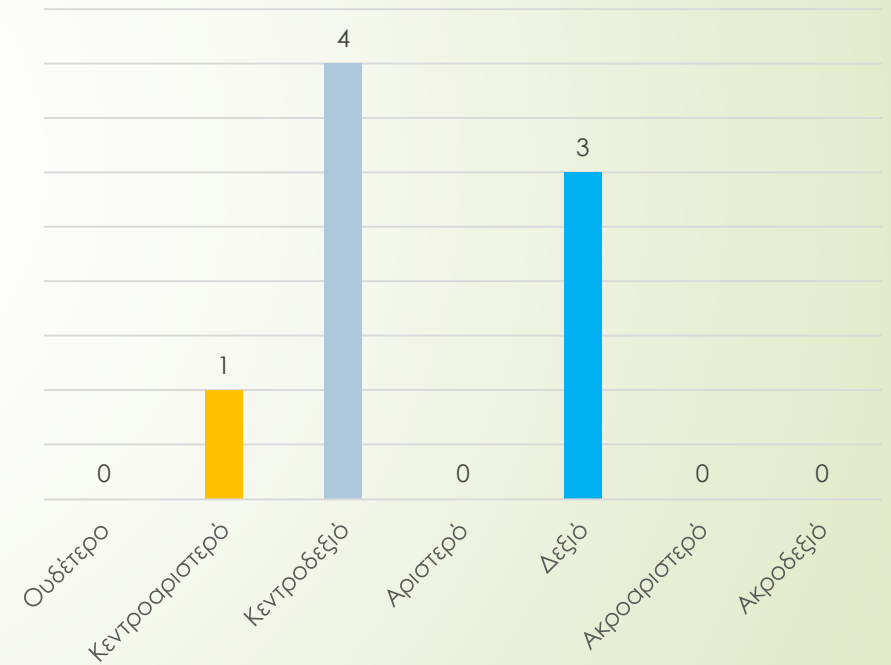

ALPHA

50% (4/8) – Κεντροδεξιό

37,5% (3/8) - Δεξιό

12,5% (1/8) Κεντροαριστερό

Συμπεράσματα-1

- ▶ 6 από τους 8 ανώνυμους κριτές με **αριστερό προφίλ**
- ▶ 5 παρουσιάσεις της ίδιας είδησης με ποσοστό **μεροληψίας 87,5% και άνω**
- ▶ 5 από τα 6 ΜΜΕ χαρακτηρίστηκαν **δεξιά στην «τυφλή» αξιολόγηση**
- ▶ 6 από τα 6 ΜΜΕ χαρακτηρίστηκαν **δεξιά στην «επώνυμη» αξιολόγηση**
- ▶ Η ΕΡΤ (ΜΜΕ2) ανήκει στο φάσμα της δεξιάς (100%) και η είδησή της 100% μεροληπτική
- ▶ Το OPEN (ΜΜΕ5) ανήκει στο φάσμα της δεξιάς και η είδηση 87,5% μεροληπτική όμως κατά την επώνυμη αξιολόγηση δεν υπήρξε συμφωνία των κριτών αποδεικνύοντας σε ένα βαθμό την αξιοπιστία της μεθόδου MBFC όταν γίνεται τυφλά
- ▶ Το ΜΜΕ-6 (ALPHA) με βάση την «τυφλή» αξιολόγηση ανήκει στο φάσμα της δεξιάς (62,5%) και κατά την επώνυμη αξιολόγηση αυτή η τάση ενισχύεται σε οριζόντιο ποσοστό 87,5% και η είδηση που παρουσίασε κρίθηκε με οριζόντια ποσοστά μεροληψίας 95,9%

Συμπεράσματα-2

- ▶ Το MME-4 (STAR) με βάση την «τυφλή» αξιολόγηση ανήκει στο φάσμα της δεξιάς (**62,5%**) και κατά την επώνυμη αξιολόγηση αυτή η τάση φθάνει σε οριζόντιο ποσοστό το **100%**, και η είδηση που παρουσίασε κρίθηκε με οριζόντια ποσοστά μεροληψίας **87,5%**
- ▶ Το MME-3 (ANT1) στην «τυφλή» αξιολόγηση ανήκε στο φάσμα της αριστεράς (50%) αλλά στην «επώνυμη» αξιολόγηση μετακινήθηκε στο πολιτικό φάσμα της δεξιάς (**87,5%**), και η είδηση που παρουσίασε κρίθηκε **79,2%** μεροληπτική
- ▶ Το MME-1 (MEGA) ενώ κατά την «τυφλή» αξιολόγηση ανήκε μόνο 25% στο φάσμα της δεξιάς σύμφωνα με τους 8, κατά την «επώνυμη» αξιολόγηση ο χαρακτηρισμός κεντροδεξιό-δεξιό έφτασε το **75%** και η είδηση που παρουσίασε κρίθηκε **87,5%** μεροληπτική